

¹Az ÚR elküldte Dávidhoz Nátánt. Az bement hozzá, és ezt mondta neki: Volt egy városban két ember, egy gazdag meg egy szegény. ²A gazdagnak igen sok juha és marhája volt. ³A szegénynek nem volt egyebe, csak egy báránykája, azt is pénzen vette. Táplálgatta, és a gyermekeivel együtt nőtt fel nála. A falatjából evett, poharából ivott, és az ölében feküdt, mintha csak a leánya lett volna. ⁴Egyszer egy utas érkezett a gazdag emberhez, de ez sajnált a maga juhait és marháit közül hozatni, hogy elkészítse a hozzá érkezett vándornak, ezért elvette a szegény ember báránnyát, és azt készítette el annak, aki hozzá érkezett. ⁵Dávid nagy haragra gyulladt az ellen az ember ellen, és ezt mondta Nátánnak: Az élő ÚRra mondom, hogy halál fia az az ember, aki ezt tette! ⁶A bárányért négyszer annyit kell fizetnie, mivel ezt tette, és mivel könyörtelen volt. ⁷Akkor ezt mondta Nátán Dávidnak: Te vagy az az ember! Ezt mondja az ÚR, Izrael Istene: Én kentelek fel Izrael királyává, és én mentettelek meg Saul kezéből. ⁸Neked adtam uradnak a házát, és a te öledbe adtam urad feleségeit. Neked adtam Izrael és Júda házát is. És ha ezt kevesellted volna, még sok mindent adtam volna neked. ⁹Miért vetted meg az ÚR szavát, miért tettél olyat, ami nem tetszik neki?! A hettita Uriást fegyverrel vágattad le, hogy a feleségét feleségül vehesd; őt magát pedig meggyilkoltattad az ammóniak fegyverével! ¹⁰Ezért nem távozik el soha a fegyver a te házadtól, mivel megvetted engem, és elvetted a hettita Uriás feleségét, hogy a te feleséged legyen. ¹¹Ezt mondja az ÚR: Éppen a saját házadból fogok bajt hozni rád. Feleségeidet szemed láttára veszem el, és másnak adom, aki fényes nappal fog a feleségeiddel hálni. ¹²Mert te titokban cselekedtél, de én egész Izrael előtt és napvilágnál cselekszem ezt! ¹³Akkor ezt mondta Dávid Nátánnak: Vétkeztem az ÚR ellen! Nátán így felelt Dávidnak: Az ÚR is elengedte vétkeket, nem halsz meg. ¹⁴Mivel azonban ezzel a tettel okot adott az ÚR ellenségeinek a gyalázkodásra, azért meg kell halnia a fiadnak, aki született neked. ¹⁵Ezután hazament Nátán.

Kedves Testvéreim!

Azt hiszem nem véletlen, hogy Dávid király története az egyik legismertebb része a Bibliának. De ki ne ismerné Michelangelo Firenzében álló több Dávid szobrát, amelyben a művész teljesen meztelenül ábrázolja a fiatal Dávidot. Sokféleképpen elemzik ezt a meztelenséget, ami nem csak az akkori, de talán még a mai kor számára is megdöbbentő, hiszen itt egy több mint 5 méter magas szoborról van szó. A sokféle elemzés mellett, amelyeket ezzel kapcsolatban olvasni lehet, hadd próbáljak meg én is egy magyarázatot találni a csupasz Dávidra; nagyon egyszerűen a meztelen király, akinek nincs takargatnivalója, aki az Isten előtt áll teljes valójában, akinek nincs semmije. Mert Dávid, Izrael legjelentősebb királya így jelenik meg a Biblia lapjain.

A héten a konfirmandus táborban többek között arról is beszélgettünk, hogy mennyire érdekes az, hogy Isten nem superhősöket állít példaképként a Bibliát olvasók elé, hanem nagyon is esendő embereket. Nem erkölcsileg szentnek mondható, tökéletes életet élő szupersztárok a Szentírás alakjai. Ennek egyik legjobb példája Dávid, a pásztorfiúból lett király. Igaz, hogy van olyan történet, amelyben világmegmentő hősként jelenik meg, hiszen Góliáttal való küzdelme során bátor helytállásról és csodálatos győzelemről olvasunk, mégis éppen mai alapigénk számol be arról, hogy Izrael második királya nem feltétlenül az erkölcs mintaképe.

Talán nem árt feleleveníteni a jól ismert történet néhány részletét. Dávid már a zsidó nép királyaként éppen hatalmának megszilárdításán fáradozik, seregei küzdenek az ellenséggel, ő pedig – bár korábban nem vetette meg a harcot, sőt a sereg élén lovagolva vezette győzelemre katonáit – most mégis Jeruzsálemi palotájában éli az uralkodók „bármit megtehetek” életét. Tudjuk ezt abból, hogy egyik katonájának, Uriásnak feleségét fürdőzés közben meglátta, és magához hívatta, és ahogy a szentírás fogalmaz: vele hált.

Már önmagában ezzel is a tízparancsolat legalább két rendelkezését szegi meg, de a történet nem ér véget ezzel. Mert Betsabé teherbe esik, Dávid pedig újabb két parancsolatot vesz fel a listájára, amikor Uriást először csak igyekszik rávenni, hogy a csatából hazajöve az háljon feleségével, hogy nem derüljön ki a megcsalás, és amikor ez nem jön össze, akkor egy aljas húzással, királyi hatalmát felhasználva megöleti a mit sem sejtő férjét.

Ez után, mint aki jól végezte dolgát, és persze mint egy kegyes úr, aki ütközetben elesett katonájának feleségéről gondoskodik, magához veszi Betsabét, aki megszüli a gyermeket.

Egy kicsit álljunk meg és gondolkozzunk el. Hányszor tettük mi is ezt? Hányszor tettünk olyat, amiről tudtuk, hogy az nem jó, tudtuk, hogy bűn, mégis megtettük, aztán amikor kiderült, akkor is csak takargattuk magunkat. Jaj, mi nem is tudtuk... ááá, hogy azt nem szabad? Tényleg?

Életemben először jártam egyedül Budapesten, és a metrón utaztam. A Deák téren kellett átszállni a kettésről a hármasra. Mivel korábban már másokkal megtettem az utat, valamint eléggé pontos eligazítást kaptam, így tökéletesen tisztában voltam vele, hogy az átszálláskor jegyet kell lyukasztani, de gondoltam

spórolok, mi baj lehet, épp a teológia felvételijére megyek, Isten sem akarja, hogy elkapjanak. De akarta. Persze, magyarázkodtam én az ellenőrnek, aki meg is hallgatott türelmesen, hogy: „szegény szerencsétlen vidéki vagyok, aki először jár a nagy fővárosban. És még nem is láttam metrót. És azt sem tudom, hogy hol kellett volna jegyet lyukasztani. Mutattam, hogy itt a jegyem és én tényleg szerettem volna... de ezzel nem hatottam meg. Jött a büntetés, ami után még én voltam felháborodva, hogy mit képzelsz ez, szemét ellenőr, még hogy megbüntet, engem, a kis szerencsétlent... mert idő közben ő ugyan nem, de én magam elhittem a saját mesémet.

És azóta is, sokszor eszembe jut, ez a történet, amikor igyekszem magyarázni a bizonyítványomat. Kit akarok becsapni, amikor igazolom a bűneimet, akkor, amikor nem mondom bűnnek, ami bűn. Akkor, amikor kiskapukat keresek. Pedig hányszor megtapasztaltam, átéltem, hogy ha legalább igyekszem annak a tízparancsolatnak a betartására, ha megpróbálok uralkodni magamon, vagy ha már beleestem, akkor legalább nem próbálok szépíteni, akkor sokkal könnyebb, akkor még a következményeket is úgy fogom megélni, hogy tudom, jogos a büntetés.

Mert büntetés az van. A tetteinknek - akár magunk, akár mások, akár Isten ellen vétettünk – következménye van. Mózes 4. könyvében ezt olvassuk: *Az ÚR türelme hosszú, szeretete nagy, megbocsátja a bűnt és a hiszegést; bár nem hagyja egészen büntetés nélkül, hanem megbünteti az atyák bűnéért a fiakat is, három, sőt négy nemzedéken át.*

És ezt azért valljuk be nehezem viseljük, mert sokszor olyan kegyetlennek tűnik a büntetés, főleg, ha már elkezdtek magunknak magyarázni a bizonyítványunkat.

Szülőként tudom azt, hogy nem szabad büntetés nélkül hagyni, ha a gyerek valami olyan dolgot tesz. Például felmászik valahová, ahová nem szabad. Múlt vasárnap Vince felmászott a fürdőszoba szekrényre, persze leesett, nekünk pedig maradt az aggodás, mert nem hagyta abba a sírást. Természetesen kórház, ölelés, röntgen, babusgatás. Hétfőn a gipszet is megkapta a kezére, mert eltört. Persze a két éves gipszelt kézzel is szeretne mászni. MI pedig tanítjuk, nem szabad, ne tedd, ne, ne, ne... de az a fránya gyerek nem tanul a hibájából, nem tanul a fájdalmából, nem tanul a következményekből...

És én tanuló? Tanulok abból, ha az Isten rám szól újra és újra: ne tedd?! Tanulok abból, hogy leesem, elesem, elbukok? Tanulok abból, hogy a bűneimnek következményét kell gipszként magamon viselnem? Dehogyan tanulok! Olyan vagyok, mint a kétéves, vonz, valami ismeretlen erő, hogy mégis megtegyem.

Dávid még a következmények előtt úgy él, és úgy tesz, mintha a Úriással és Betsabéval történt dolgok a világ legtermészetesebb dolgai lennének. Nem érez lelkiismeret furdalást, nincsenek aggályai. Ő a király, bármit megtehet.

És Isten, mert ilyen szerető és kegyelmes, nem úgy jelenik meg Dávid előtt, hogy egy tüzes angyal pallóssal a kezében egyszer csak feltűnik előtte: hanem egy szerény próféta Nátán példázatán keresztül igyekszik ráébreszteni arra, hogy mit is követett el. A történetet összefüggésében olvasva, szinte már az az érzése az embernek, hogy túlságosan jószívű az Isten Dáviddal. De ő ilyen, és a példázatot hallva Dávid saját maga mondja ki az ítéletet: meg kell halnia annak az embernek. Te vagy az – mondja Nátán. És Dávidnak akkor esik le a tantusz, akkor érti meg, akkor látja be a bűnt, sőt bűn sorozatot. De Dávid legalább észreveszi, mert végig hallgatna a prófétát, mert van rá ideje, van ideje az Istenre figyelni, meghallgatni Őt is, nem csupán a saját gondolatait. Bárcsak előbb is megtette volna, de ez már elmúlt legalább most figyel. Hányan nem tesszük meg ezt sem. Hogy az Isten szól, üzen nekünk, és mi mit hallunk meg? Csak egy történetet. Kit érdekel? Nem rólam szól, hanem a szomszédról, a barátomról, az ismerősömről, a családtagomról. Hányszor fogalmazódik meg a gondolat: bárcsak ő is hallotta volna amit a templomban mondott a pap, mennyire neki szólt... Neki és nekem. De nekem, neked mit üzent?

Történetünkre visszatérve: Dávid reáéleszmél bűnére, és hallja annak következményeit is. Pedig a végső következményt már kimondta: halál. Igen, ez jár! Mert megkívánta a másik házastársát, mert paráználkodott, mert hazudott, lopott és ölt. És mert ne az Úr volt az Istene, hanem saját magát ültette ebbe a székbe, a saját hatalmát.

Ez akárhogy is számoljuk a 10 parancsolatból legalább 6. És ebből már egy is halálos, már egynek is következménye van. De Isten megkegyelmez Dávid életének. Neki igen, de a gyerekének meg kell halnia. Miről tehet az a gyerek? Most született ártatlan kis csecsemő. Neki miért kell meghalnia? Ilyen kegyetlen az Isten?

Nehéz kérdés ez, mert apaként én sem tudom elfogadni ezt az ítéletet. De azt látnunk kell, hogy itt azért nem egy átlagos emberről beszélünk. Dávid Isten kiválasztott népének, a zsidóságnak volt a királya, akinek tetteit életét, példamutatását figyelték, aki az Isten képviselőjében járt el. Őt képviselte, és így nem tehetett meg akármit. Az ő bűnének a következménye sokszoros, hiszen akire sokat bíztak attól többet kérnek számon.

És igen, nyilvánvalóan Dávidban is megfogalmazódott az, hogy inkább az ő életét vegye el az Isten, mint a gyermekét. A Biblia, de talán a világ legszebb imádsága az 51. zsoltár éppen ebben a helyzetben fogalmazódik meg, akkor, amikor beteg lesz Dávid gyermeke így fohászkodik:

³*Könyörülj rajtam kegyelmeddel, Istenem, töröld el hűtlenségemet nagy irgalmaddal!* ⁴*Teljesen mosd le rólam bűnömet, és vétkeimtől tisztíts meg engem!*

⁵*Mert tudom, hogy hűtlen voltam, és vétkem mindig előttem van.* ⁶*Egyedül ellened vétkeztem, azt tettem, amit rossznak látsz. Ezért igazad van, ha szólsz, és jogos az ítéleted.* ⁷*Lásd, én bűnben születtem, anyám vétékben fogant engem.* ⁸*Te pedig a szívben levő igazságot kedveled, és a bölcsesség titkaira tanítasz engem.*

De Dávid gyermeke meghal, a szépen megfogalmazott imádság ellenére, annak ellenére, hogy Dávid megbánja a bűnét. De Dávid tudja a miérteket, és tudja azt, hogy a halált valakinek el kell szenvednie.

Kegyetlen az Isten? Nem, csupán igazságos, nem hagyja a bűnt büntetés nélkül, és igen ahogy a gyónási liturgiában is elhangzik, három és négy nemzedéken át következménye van a bűnnek. Hogy miért, azt talán könnyű belátni akkor amikor pl. egy hitelt veszünk fel. A hitel visszafizetési kötelezettség a mi fizetéseképtelenné válásunkkal, vagy halálunkkal nem szűnik meg, hanem tovább száll az örökösökre.

Csak ne felejtünk el valamit. Valamit, amit Dávid még nem láthatott, de ahogyan a további életét élte, abból kiderül, hogy mégis megsejthetett.

Mert Isten egyszülött fiát adta, hogy elvegye – ahogy Pál fogalmaz – a minket terhelő adóslevelet – és odaszegezze azt a keresztfára. Isten megkegyelmezett! A bűn legdurvább következménye, az örök halál és kárhozat alól felszabadított. Ez persze nem azt jelenti, hogy most már mindent megtehetek, hanem éppen azt, hogy ahogyan Dávid tette leborulok és bűnbánatot tartok, hogy bár én megérdemeltem volna, mégsem engem, hanem Jézus Krisztust sújtotta.

Egy dolgot fontos lenne megérteni. Ez a világ, és benne a mi életünk azért van tele nyomorúsággal, betegséggel, háborúval, terrorral, halállal, mert a világ nem képes elfogadni ezt a két szót: bűn és kegyelem.

Én szeretnék egy olyan világot tovább adni a gyermekeimnek, amelyben nem nekik kell szenvedniük az én vétkeimért. A környezetszennyezéssel kapcsolatban ezt már sokan megértették és igyekeznek tenni is érte.

De ugyanezt kellene tennünk a lelki környezetszennyezéssel – a bűnnel kapcsolatban is. Tenni azért, hogy mi és ez a világ egyre tisztább legyen, ahogyan Dávid imádkozott ezért: Tisztíts meg izsóppal és tiszta leszek, moss meg engem és fehérebb leszek, mint a hó.

Engedd, hogy Isten szólhasson hozzád! Engedd, hogy Isten ráébresszen arra, hogy mit jelent a bűn a te életedben, engedd, hogy Isten megfogja a kezed és elvegye bűneid következményét, engedd, hogy Isten megkegyelmezzen neked Jézus Krisztusért.